

UNIVERSITY OF PÉCS

FACULTY OF HUMANITIES „EDUCATION AND SOCIETY” DOCTORAL SCHOOL
OF EDUCATION SOCIOLOGY OF EDUCATION PROGRAM

DÓRA SIMON DOBOKAI

**SCHOOL OPPORTUNITIES FOR PRIMARY SCHOOL
STUDENTS IN CHILD PROTECTION SERVICES
IN BÁCS-KISKUN COUNTY**

2014-2018

THESES OF DOCTORAL (PHD) DISSERTATION

SUPERVISOR
DR. HABIL ARANKA HÍVES-VARGA
ASSOCIATE PROFESSOR

PÉCS
2019

TABLE OF CONTENTS

<u>I. Introduction</u>	3
<u>II. Dissertation topics</u>	4
<u>III. Hypotheses, strategies, methods, tools and sampling of my research</u>	6
<u>IV. Summary of research results</u>	10
<u>V. Examining my hypotheses</u>	13
<u>VI. Reflection on the results of my research</u>	14
VII. The literature used in the dissertation.....	15
VIII. My conference presentation and publications on the topic.....	26

<file:///C:/Users/PC/Desktop/Dóra.docx>

I. Introduction

„There is a close correlation between the hope of a nation and between the harmony of generations. The joy of children throws the hearts of parents and opens the future. Children are the joy of the family and the society... A child is a donation, a child is a gift.” (Pope Francis)

I wrote my dissertation on **child protection and education**. The subjective linkage of the two strategic areas (child protection and school) has been explained I am myself a practicing teacher and a foster parents (I have two children from the child protection) The other side is that according to Varga there is little exploration and research on this subject and the **effectiveness of schoolchildren under child protection leaves something to be desired.**

The education and social sector are not working together effectively. (Varga, 2012a)

I believe the results of my research can increase the efficiency of working at both school and child care homes as well as at home. My research focused on pupils learning **at primary school and living in child protection**. I think primary school is an important factor in determining

the opportunities for further education strongly.

I look at the problems **teachers are struggling with in Bács-Kiskun County during their pedagogical work with the students living in child protection**. I also aimed to find solutions after collecting and organizing the problems.

The research of my dissertation was preceded by a micro-research that was carried out in a similar but much narrower area, only four primary schools in villages. The links between my literature and my research have shown that the sociocultural characteristics of the students living in child protection cause difficulties in the pedagogical work.

My study based on my research and my conference presentation on this topic deals with the **chances of these students living in the child protection**.

The results of the micro-research online survey has shown the teachers have lot of problems (behavioral, learning motivational and value orientation) with the proceeded

children in their work.

Teachers do not use modern pedagogical tools or methods, do not participate in targeted trainings, do not read literature to increase students' chances.

91% of the teachers interviewed did not take part in targeted studies during their teacher education, they do not even get professional help during their work but there would be a need for it.

Based on the pedagogical principle, “ all children are equally important” we should find every opportunity that give them higher school chances and to improve their school efficiency.

My micro-research convinced me to do a broader, deeper research on this topic.

That is why I set out to search the school difficulties and specific problems of these teachers working with these protected children in elementary schools in Bács-Kiskun County.

I consider it is very important to gather the diverse opportunities that will bring these protected students more successful school progression.

I would like to contribute through my research to make education more effective.

II. Dissertation topics

Whereas child protection is a crucial and central area of my dissertation the exact definition of these terms is essential for me. I also present a **short history of child protection** in my dissertation with particular regard to the Hungarian aspect. After the history, the practice of our country is **processed by the system** itself.

I examined **the child protection practice of Bács- Kiskun County** separately, as my research focused on this county. The children under child protection can live in a children's home and a foster parents. I have collected data on the number of children's homes in this county, I wondered under what conditions residents live.

The majority of pupils living in child protection are in a disadvantaged status in the original family and most of them are often in conflict, their social socialization is generally inadequate and of poor quality.

That is why I have also dealt with the **socialization areas**, which is what determine the attitudes towards school, learning, work and social rise and mobilization.

I also looked into the **psychological consequences of socializing harm of the deprived social class**. Today's new research area is **resilience and emotional intelligence**,

I also said this in my dissertation.

The fourth chapter deals with the issue of opportunities and creating opportunities, and examines the possibilities of the school and the professional teachers to create opportunities. What is the backdrop of the most successful school systems and what could be the possible solutions of the students living in child protection. I was also looking for answers to these questions, as helping to learn these students is a central issue in my dissertation.

In the last chapter of the literature review I present the **relationship between the child protection and the education system** as close inter-sector cooperation in everyday life can also be a key to success.

I studied the **curriculum of the Hungarian teacher training colleges** and searched for the **child protection courses** in them which can base the teachers' attitudes and expertise for these students.

The appropriate professional knowledge and positive attitude of the teachers are essential conditions for the success of pupils in school.

In the empirical part of my dissertation I briefly presented the 20-year history of the child protection service called Szent Ágota and its foster parents' system, the child protecting homes and its management structure in Bács-Kiskun County.

I detail **my research questions** focusing on teachers' problems, professional skills, relationships, strategies, methods and good practices. My questions are also looking at the views of the child protection professionals on cooperation, school difficulties, and satisfaction.

I set out to explore the school problems of the pupils living in child protection and of the teachers, find, and gather the opportunities that make these students more successful at school.

The detailed aims, questions, hypotheses and strategies of the research are also presented here. I will also present here **the methods, tools, and sampling procedures of the research**. The presentation of research results is also part of this chapter.

The final chapter **summarizes the results** and **examines the hypotheses** and rejects them, or justifies them.

I also formulated **the conclusions and possible solution proposals** in this chapter.

The **annexes** and the **bibliography** complete my thesis.

III. Hypotheses, strategies, methods, tools and sampling of my research

Hypotheses of my research:

1. In Bács-Kiskun County, there are **issues that can be themed** in the school setting and **school success of pupils in child protection.**

Teachers are not prepared enough for individual treatment of pupils living in child protection, and to improve their school performance.

2. **Most of the teachers do not participate in further training that focuses specifically** on teaching methods that can be successfully applied to pupils in child protection.

3. There is no systemic cooperation between the education and social sectors in Bács-Kiskun County. **The relationship between school and child protection workers is inadequate.** There is no continuous, personal, up-to-date relationship, dialogue, assistance between child protection professionals and teachers. In case of a problem, **schools do not have a separate action plan** to deal with them.

4. In general **teacher education, the curriculum of compulsory courses does not specifically address** the knowledge of pupils living in child protection.

5. There are **developed methods and projects** in school practice that are specifically used to develop, create, and learn pupils in child protection.

Strategies, methods and tools of my research:

The nature of my research is **action research**, „the basic purpose of which is to solve a specific problem in a particular medium. The development of the theory or wide range of applications is not a goal. However the results may be useful in practice elsewhere. Typically, it is a collaboration between a practicing teacher and a researcher, it covers a wide range of variables, or perhaps a whole school system. Most of the school-experiment based on research can be classified here.”

(Hittleman, K. R.-Simon, A.J. 1992, 171-176, Zsolna I. 1988, 113-126. hiv. Falus, 2005:16)

There is no doubt about the complexity of the practical problems and the importance of resolving the problems outlined in my hypotheses.

The strategy of my research consist of the characteristics of **both inductive and deductive strategies.**

After the exact delineation of the research problem, the deduction and exploration of the relevant Hungarian and international literature and (the own aspect of my thesis) secondary research data were based on a deductive strategy. Based on a critical analysis of the above, I have come to know, interpret and use the relevant principles, theories, experiences and scientific results. I started out from the generalities and results revealed here and then applied them in my own research. (Falusz, 2005) The inductiveness of my research is proved by the fact that I started out from pedagogical reality, I conducted experiential research I collected data by different methods, analyzed them, generalized them. I used a descriptive strategy within the inductive strategy, because I wrote and analyzed a „real situation in a field of pedagogical reality.”(Falusz,2005:11)

After creating my hypothesis, the areas, units to be examined were selected, - that is, **conceptualization-** and during **the operationalization** I chose the method of **document analysis, oral interview and written questioning.**

The choice of these methods was justified by the nature of the areas and units to be examined. My examined areas were the school and the child protection, and my examined units were the relationship and problems of the employees of these two sectors as well as the characteristics and activities of the teachers.

In order to examine the above, I considered these methods to be the best,

- because in the course of the document analysis I analyzed the literature, the published results and statistical data, which are indispensable for the expansion of prior knowledge.
- the method of interviewing helped to gather information, get to know opinions, attitudes, motives, tendencies, problems, and solutions.
-

Based on the analysis of the preliminary researches and the results, I edited the tools of the oral and written interview to increase the reliability.(Falusz,2005)

I used the survey in the main phase of the research and I used both (group, individual) types. My oral interviews (because of its peculiarity) were **structured interviews and focus group interviews**, which I made with the specialists in the child protection sector.

In the written interview, I chose the individual interview from the types of interviews and the **online questionnaire** as a tool.

I used this tool in an anonymous way among the **teachers** to be able to express their pedagogical attitudes and problems honestly.

my teacher questionnaire contained open, closed and semi-closed, main and supplementary questions.

Closed questions are suitable for narrowing down, directing thoughts in the right direction, in the case of open questions, however, it is possible to express individual opinions and thoughts as well as avoid influence.

My closed questions were decisive, multiple choice, and in my semi-closed questions,” the other” category helped the respondents. I also had questions about numerical scales.

I lived with the option of conditional questions, the completions of which was dependent on previous answers.(Lengyelné,2013)

In terms of form, my questioning was explicit and implicit.

The questionnaire of my dissertation was preceded by testing, improving and expanding my paper based questionnaires in a similar but smaller area.

During my research, I used the interview as a tool for data collection. **The interviews** were conducted with the **specialists of the child protection sector**, and I used open questions in both the main and supplementary questions. During the semi-structured interviews, I put forward predefined questions, but I gave the opportunity for an informal conversation.

I considered **focus group discussion to foster parents**.

This method provides an opportunity to interrogate homogeneous groups at the same time, and the parents encouraged each other to generate honest answers.

My pedagogical questionnaire was made using Google's on-line questionnaire software.

Processing was thus done by computer analysis, which helped to summarize and group the data. During the interviews and focus group discussions I used the method of **content analysis**, with which I made the qualitative information quantifiable and made conclusions.

Sampling my research:

Population of my research - basic population – were **the primary school teachers who teach in primary schools in Bács-Kiskun County, who teach pupils who have received child protection services**.

I wanted to include a part of the population who have at least 10% of their pupils in primary school pupils with child protection. So my sampling would have followed the grouped random sampling procedure, because I chose a county, and then the individual by random method.(Falus,2005)

Because of the long research, multiple requests and the subsequent promise - both for the education and the child protection sector - I did not have any information, statistical data that would quantify this number of teachers, so in Bács-Kiskun County I sent my research to all directors of school districts and asked them to send it to the colleagues. **226 replies** were received.

The final questions of my questionnaire survey were about the age, gender and the type of institution in the workplace.

My questions to my questionnaire were listed **in 8 topics**, which contain 28 main questions with 98 detailed questions. The main issues are:

1. Teachers' experiences, problems, attitudes towards primary school pupils in child protection.
2. The work of the institutional child protection officers and the contacts with the employees of the child protection sector.
3. Educational colleagues in the field of child protection.
4. Quality and quantity of contact between teachers and child protection professionals.
5. Teaching methods for teachers to improve the performance of schoolchildren in child protection.
6. Factors that help students in child protection care when achieving good study results.
7. Factors blocking pupils in child protection care when achieving poor study outcomes.
8. Self-assessment of teachers' work on the educational work with these students.

After examining the above topics, I examined some areas that I did not include in any of the issues. These are related to the students' further education and focus on the successes and failures of teachers in teaching / learning.

IV. Summary of research results

On one side, my research looked at the teachers in primary education in this county are teaching pupils living in child protection

- the problems of the teachers in this aspect
- how inclusive they are
- What individual strategies are used in problem solving
- what special qualifications they have,
- how their institution declares the importance of high quality education, training, and individual treatment of these pupils;
- what the relationship is with the staff in the child protection sector
- how they help to improve their school performance
- in their opinion, what helps and what obstructs the effectiveness of these pupils in school,
- how they evaluate their activities in this field;
- how they appreciate themselves in terms of the characteristics of a professional teacher
- where their former students typically go on

In order to find answers to the questions outlined above, I used different research strategies, methods and tools. During the processing of the literature, I also received answers, which I intended to prove during the research, and also raised additional questions about my research.

Summarizing the research data and result of the processing of the literature, the on-line teacher questionnaire, interviews with child protection experts, focus group discussions and curricula for teacher training colleges and teacher training universities have helped to give answers for the above questions.

Most of the teachers who are involved in research, and teach pupils living in child protection in primary education **have difficulties** in teaching and educating these students. The most common are behavioral and learning motivational problems.

81.9% of the responding teachers **are inclusive**, do not support any form of segregation, although some believe that the fact that they would receive more attention during segregated education is negligible.

A **separate child protection officer** in the institution of colleagues is 55.3%, most of them work 1-2 hours a week or **occasionally**. Teachers know the relevant parts of their institutional documents related to child protection and consider them appropriate.

Schools have **no specific action plan** to improve the performance of pupils in childcare in general, where they are there is no declared target group.

Most of the colleagues have completed their first degree since more than twenty years and most have since graduated. But they **did not get any education of child protection knowledge neither during their first training nor the newest one** by most of the respondents. However, this training would be important.

Only half of the teachers receive professional assistance from the child protection sector but would require it. **67.7% did not participate in targeted training**, but would consider it important.

The other part of the colleagues did not participate specifically in child protection training, although the knowledge material can be utilized in the educational activities of these students. 66.5% reported that they had a regular relationship with child protection professionals - usually a foster parent - and this relationship was initiated from both sides, but rather by teachers.

The way of contact is usually oral, but written is also common. Frequency is case-by-case, weekly and monthly. Most of the teachers who answered the **quality of the relationship** on a five-point scale rated **the quadruple, triple**.

Primary school teachers help with **the most inclusive approach** to improve the school performance of educated children, **with a strong understanding of learners, and a positive teacher-student relationship**. The least amount of energy is spent on learning new teaching methods, attending targeted training courses, and regularly studying literature.

53.1% of the teachers interviewed assess **the resilience - coping capacity - of their child protection pupils on a scale of five three**. In their opinion, these pupils are best supported by the family, children home, learning motivation, will, perseverance and tolerance to achieve good study results.

They are hindered the achievement of good study results in their low parental education, learning, behavioral problems, and problematic teacher-student relationships.

The teachers who gave themselves the answer were characterized by the endeavors of professional educators, with the **aim of creating opportunities, with high emotional intelligence and with high degree of professional cooperation**. They feel less self-motivated and inclusive practice.

Their former students typically go on to vocational schools. 55.8% of the interviewed colleagues consider the usefulness of the whole-day school to be useful for pupils in child protection.

It is also believed that disadvantaged students living in an original family face similar problems in their school career, as well as with the pupils mentioned there, although their life situation is different.

The key to potential success was the positive teacher-student relationship, the existence of trust, patience, love, and the positive attitude of the educating family. The reason for the failure was also the attitude of the educating family, the behavioral problem, the lack of emotional security and negative sample tracking.

75.2% of the responding teachers and teachers are between 41-60 years of age and 87.6% are women. Most of them teach in urban and rural schools.

On my research topic, **interviews** with child protection experts were revealed on another side. Among them was a **children's home manager, a foster parent counselor, a guardian and a foster parent.**

It is important to note that the attitudes of teachers who are in contact with pupils living in child protection within the framework of school education do not change according to the new educational trends, lack of joint forums, trainings, case discussions. Rather, it is a **flow of information**, not common solutions.

They also highlighted the fact that individual treatment with these students is very important, since they were emotionally injured almost without exception. In their opinion, it is up to the teachers' personality and preparedness how they can work with pupils with child protection.

They would like to have cross-sectoral forums, professional meetings, joint conferences, where teachers could gain the knowledge that would be useful in teaching / educating pupils living in child protection.

The group of interviewed foster parents is heterogeneous on the basis of their professional experience in the field of education and education, residence and foster care. In their opinion, **the relationship between the school and the foster family is good**, and the information habits of each institution are considered appropriate.

Their children are also satisfied with the results of their studies, they believe **they get all the help** in case of a weaker result. The helpfulness and tolerance of teachers and teachers who teach their children is considered to be an appropriate level. However, they say that behavioral problems are not handled well by all teachers. Sometimes there is also discrimination.

V. Examining my hypotheses

1. In Bács-Kiskun County, there are issues that can be themed in the school setting and school success of pupils in child protection.

Teachers are not prepared enough for individual treatment of pupils living in child protection, and to improve their school performance.

Nearly 80% of the responding teachers find it difficult to educate these students. These difficulties can be defined primarily as behavioral, study, value orientation, or motivational problems. 87% of colleagues did not receive targeted training to solve these difficulties either during teacher training or in-service training. **So my first hypothesis was proved.**

2. Most of the teachers do not participate in further training that focuses specifically on teaching methods that can be successfully applied to pupils in child protection.

The interviewed colleagues reported that although they had participated in several further training, second-graduate courses, and some courses overlapped with the knowledge of pupils in child protection care, they did not specifically refer to these students.

Although the Educational Office offers a preparatory training for child and youth protection examinations, there is also a considerable financial impact on training time in years. **My second hypothesis was also proved true.**

3. There is no systemic cooperation between the education and social sectors in Bács-Kiskun County. The relationship between school and child protection workers is inadequate. There is no continuous, personal, up-to-date relationship, dialogue, assistance between child protection professionals and teachers. In case of a problem, schools do not have a separate action plan to deal with them.

The third, complex statement of my hypothesis was about the daily relationship of systemic cooperation. According to the teachers and foster parents interviewed, there is a better relationship and this is a positive quality. However, according to the head of the children's home and the foster parent's counselor, it is up to the teacher to deal with the problems. Rather, they did not appreciate the goodness of teachers and teachers.

According to the interviewed educators, their school does not have a special action plan for pupils with child protection, although their education is problematic. There is not a sufficient amount and quality of forum in which professional assistance, specialized knowledge and information can be provided. **The first point of my hypothesis was partly, second and third completely proved.**

4. In general teacher education, the curriculum of compulsory courses does not specifically address the knowledge of pupils living in child protection.

The fourth point of my hypothesis was proved by the teacher training and teacher training faculty of teacher training institutions. Child protection is an optional curriculum, so the student's interest is decided. **This point of my hypothesis has been confirmed.**

5. There are developed methods and projects in school practice that are specifically used to develop, create, and learn pupils in child protection.

The fifth point of my hypothesis was partly confirmed. The teachers and teachers interviewed consider themselves to be inclusive, which is supported by the opinion of the foster parents, but according to the counselor, the head of the children's home and a foster parent, this is only theoretical, in practice only partially experienced. I see only individual solutions for creating opportunities and learning, these colleagues do not have a unified, declared answer.

VI. Reflection on the results of my research

The information and results of my research encouraged the formulation of suggestions, the use of which could improve the quality of educator education in the interest of primary school pupils in child protection and, as a consequence, increase their chances and increase their chances. My suggestions are summarized below:

- **Including child and youth protection knowledge in the compulsory course material for teacher training institutions.**
- **Compulsory teacher training for the whole teacher staff to make them sensitive to the problems of pupils living in childcare.**
- **Enhancing inclusive attitudes, learning new teaching methods, and making**

more effective use of the opportunities provided by learning beyond school walls.

- **Self-education, study of literature, exchange of experience, professional forums**, organization of this topic, gathering and publishing good practices among teachers.
- **The systematic implementation of a school action plan** for pupils living in child protection services, with objectives, responsibilities, deadlines, and outcomes.
- Organize at least **once a year a professional conference with staff from the child protection sector and teachers** to identify and solve problems early on. Goals, responsibilities, deadlines, results.

Positive discrimination of children with complex problem sets, trauma in child care, application of **individual treatment with them**, search for and use of **loving care, tools and human resources necessary** to increase their learning performance, practical application of **inclusive approach, self-training on this topic can be expected from all educators duty.**

These pupils make up only a certain percentage of children's communities. However, for themselves, their parents, and their foster parents, each child represents one hundred percent. Let's do it for them!

VII. The literature used in the dissertation

Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

Arató Ferenc (2007): Pozitív diszkrimináció vagy megerősítő társadalmi törekvések? Új Pedagógiai Szemle 2007/5. 65-76.

Arató Ferenc - Dévényi Anna - Mrázik Júlia - Varga Aranka (2011): Kooperatív tanulásszervezés a felsőoktatásban. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Pécs. http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/koop_tan_fo/index.html. [2016. 01. 22.]

Babusik Ferenc (2005): Az esélyegyenlőség korlátoi Magyarországon. Státusz, etnicitás, kirekesztódés az egészségügyben és a szociális szférában. http://www.delphoi.hu/download-pdf/kotet_L'Harmattan.pdf

Bagdy Emőke (1977): Családi szocializáció és személyiségzavarok. Tankönyvkiadó, Budapest

Balázs László (2014): Iskolai klíma hatása a tanulói teljesítményre. In: Balázs László – H. Tomesz Tímea – H. Varga Gyula (2014, szerk.) A kommunikáció(s készségfejlesztés) tantárgyközi szerepe, lehetőségei. A kommunikáció oktatása 6. Hungarovox Kiadó, Budapest.

Bányász Ibolya (2008): A szocializáció folyamata és színterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései. Munkaanyag. Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest.
http://www.kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/2_1851_009_101030.pdf, [2016. 02. 05.]

Barber, Michael-Mourshed, Mona (2007): Mi áll a világ iskolai rendszerei legsikeresebb teljesítményének hátterében? McKinsey-jelentés 2007.
http://www.physx.u-szeged.hu/modszertan/_private/McKinsey_Magyar.pdf. [2015. 12. 01.]

Bárdossy Ildikó (2000): Esély(teremtés) és együttműködés. Új Pedagógiai Szemle, 2000/I. 49-58.

Bárdossy Ildikó (2006): A befogadó iskola és környezete. In: Új Pedagógiai Szemle, 2006, 56. évf. 3. sz. 35-45. o.

Bartoniek Emma (1935): Szent István törvényeinek XII. századi kézirata. Az admonti kódex. Hasonmás kiadás

Békés Vera (2002): A reziliencia-jelenség avagy az ökologizálódó tudományok tanulságai egy ökologizált episztémológia számára.
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:F9jdIrUdzqkJ:nyitattegettem.phil-inst.hu/Bekes_fehermarta.pdf+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu. [2016. 03. 06.]

Bíró Violetta (2017): Pedagógusok a gyermekvédelmi szakellátásban. Eötvös József Főiskolai Kiadó, Baja.

Bodnár Gabriella – Simon Péter (1997): A viselkedéspszichológiai alapjai. EKTF Líceum Kiadó, Eger.

Boreczky Ágnes (2015): Családkutatások nevelészsociológiai nézőpontból. In: Varga Aranka (szerk.) (2015): A neveléssociológia alapjai. PTE-BTK, Pécs. https://translate.google.hu/translate?hl=hu&sl=de&u=http://www.ganztaegig-lernen.de/sites/default/files/Kinderrechte_und_Kinderschutz_in_der_Ganztagschule.pdf&prev=search

Bourdieu P.: A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat Kiadó, Budapest, 1978.

Child Protection Procedures for Primary and Post-Primary Schools. 18-25. https://www.education.ie/en/Schools-Colleges/Information/Child-Protection/cp_procedures_primary_post_primary_2011.pdf. [2015.11.21.]

Czirják Attila (2008): A gyermekvédelem története. Az 1997. évi gyermekvédelmi törvény

- 2-39.
- megszületéséhez vezető út.
http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:ySiMzGdyhgoJ:rubeus.hu/w-content/uploads/2013/09/22987_czirjakattila_gyvtortenete_ujabb.pdf+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu. [2015. 10. 20.]
- Csókay László - Domszky András - Hazai Vera - Herczog Mária (1994): A gyermekvédelem nemzetközi gyakorlata. Pont Kiadó, Budapest.
- Csovcsics Erika (2016): Közös gyerekünk. Iskola és tanoda együttműködése. In: Fejes József – Lencse Máté – Szűcs Norbert (szerk.) (2016): Mire jó a tanoda? A Tanodaplatform keretében összegyűjtött innovációk, kutatások, történetek. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged.
- Dakóné Maros Katalin- Simonyi István-Petrits Andrea (2007): Gyermek- és ifjúságvédelem a nevelés-oktatási intézményekben. Módszertani segédlet. Kézirat. Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet, Budapest.
[http://www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/ifjusagvedelem_080513.pdf..](http://www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/ifjusagvedelem_080513.pdf) [2016. 03. 15.]
- Delors, J. (1997): Oktatás – rejtett kincs. A Jacques Delors vezette Nemzetközi Bizottság jelentése az UNESCO-nak az oktatás XXI. századra vonatkozó kérdéseiről. (Ford.: Balázs Mihályné. Kontrollszerkesztő: Erdélyi Z. Ágnes) Budapest, Osiris Kiadó – Magyar UNESCO Bizottság.
- Di Blasio Barbara (2013): Az interkulturális performansz szociális ereje – A börtönszínház narratív megközelítése. In: Juhász Judit-Ceglédi Eszter (szerk.) (2013): Üzenet a palackban. Fiatal kutatók gondolatai az egész életen át tartó tanulásrólhttp://www.tpf.hu/document.php?doc_name=konyvtar/egyeb/phd_kotet_honlapra.pdf. [2014. 05. 18.]
- Di Blasio Barbara (2014): Pedagógiai lehetőségek tárháza. In: Iskolakultúra 2014/4. 44-62.
- Dobokai Róbertné Simon Dóra (2013): A társadalom peremén: Cigány gyermek az iskolában - cigány ember a társadalomban. In: Tanító, 51. évf. 5. sz. / 2013. 17-19.
- Dobokai Róbertné Simon Dóra (2015): Az iskolás gyermek megismérésének folyamata. Tanító on-line 2015/09.
- Falus Iván (1998): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Falus Iván-Kimmel Magdolna (2003): A portfólió. Oktatás-módszertani Kiskönyvtár, Gondolat Kiadó, Budapest.
- Falus Iván (2005): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Fáyné dr. Dombi Alíz (2011): Gyermekvédelmi prevenció. Oktatási segédanyag. Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Alkalmazott Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék.
- Fejes József Balázs-Szűcs Norbert (2013): Pedagógusképzés és hátránykompenzáció. [www.staff.u-szeged.hu/~fejesj.../Fejes-Szucs_2013_Pedkepzes-hatranyak...\[2016. 03. 20.\]](http://www.staff.u-szeged.hu/~fejesj.../Fejes-Szucs_2013_Pedkepzes-hatranyak...[2016. 03. 20.])

Fejes József Balázs (2014): Mire jó a tanoda? In: Esély 2014/4. 29-56.

Ferge Zsuzsa (2007): Mi történik a szegénységgel? Csalóka „posztmodernitás”. In: Esély, 2007/4.

Forray Katalin (2008): Értelmiségképzés – cigány diákok a felsőoktatásban. <http://www.forrayrakatalin.hu/doski/Bara2008.pdf>. [2014. 07.16.]

Földessy Judit (2017): Szakmának való vidék. In: Lakner Zoltán (szerk.) (2017): Nem csak szív kell, de tudás is. SZOSZAK, Budapest.

Fülöpné Dr. Erdő Mária (2013): (főszerk.): Új nevelőszülők képzése. Hallgatói tananyag 2. Szent István Társulat Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest.

F. Lassú Zsuzsa – Serfőző Mónika – Sándor Mónika – Kolosai Nedda – Pálffy Zsófia (2015): Családi struktúra, szülői bánásmód és lélektani rugalmasság összefüggései serdülőkorban. In: Alkalmazott pszichológia. 2015/1.

Gál Antal (2017): Gondolatok a 20 éves gyermekjóléti szolgáltatásról. In: Lakner Zoltán (szerk.) (2017): Nem csak szív kell, de tudás is. SZOSZAK, Budapest.

Gans, Herbert J.: Mire szolgának az érdemtelen szegények? Esély, 1992/3. sz. 3-17.

Gáti Ferenc (2005): Nevelési ártalmak a családban. In: Balogh László-Tóth László (szerk.): Budapest, Neumann Kht.

Gazsó Ferenc (2006): Társadalmi struktúra és iskolarendszer. In: Kovách Imre (szerk.): Társadalmi metszetek. Napvilág Kiadó, Budapest. 207-226.

Gergely Ferenc (1997): A magyar gyermekvédelem története (1867-1991). Püske, Budapest. 5-243.

Goleman Daniel (1995): *Az érzelmi intelligencia*. Háttér Kiadó, Budapest

Gönczi Ibolya (2015): Gyermekvédelem és pedagógusképzés elvei és gyakorlata Magyarországon. In: Kozma és mtsai (szerk.) Tanárképzés és oktatáskutatás. Héra évkönyv 2014. Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete, Debrecen. mek.oszk.hu/14200/14265/14265.pdf. [2016. 03. 21.]

Gulyásné Kovács Erzsébet-Tóth Judit Nikoletta (2017): *A magyar gyermekvédelem 20 éve – amit a számok mutatnak*. In: Lakner Zoltán (szerk.) (2017): Nem csak szív kell, de tudás is. SZOSZAK, Budapest.

Halász Gábor (1980): Az iskolai szervezet elemzése. Kutatási beszámoló, MTA Pedagógiai Kutatócsoport, Budapest.

Halász Gábor (2007): Előszó a TEACHERS MATTER kötethez. http://halaszg.ofi.hu/download/Teachers_Matter%28HG%29.htm. [2015. 11. 30.]

Dr. Hanák Zsuzsanna (szerk. 2007): A kooperatív módszertan elméleti és gyakorlati alapjai. http://www.hefop.ektf.hu/anyagok/kooperativ_modszertan.htm, [2016. 01. 20.]

Hegedűs Judit (2006): Segítők segítése. In: Golnhofer Erzsébet (szerk. 2006): Az iskolák

belső világa. 48-62.

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:OkiRKWd4gVQJ:mek.niif.hu/05400/05468/05468.pdf+&cd=9&hl=hu&ct=clnk&gl=hu>. [2016. 01. 18.]

Hegedűs Judit (2014): Gyermekvédelem az iskolában. In: Rácz Andrea (szerk.): Gyermek- és ifjúságvédelmi tanulmányok. rubeus.hu/wp-content/uploads/2014/05/CPnemzetkozi_2014_final.pdf. [2016. 03. 15.]

Hegyiné Ferch Gabriella (2001): Az érzelmi intelligencia szerepe a nevelői munkában. In: Új Pedagógiai Szemle, 2001/július-augusztus. <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00051/2001-07-ta-Hegyine-Erzelmi.html>. [2016. 03. 07.]

Herczog Mária (2007): Gyermekbántalmazás. Complex Kiadó jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft. Budapest.

Herczog Mária (2013): Szakellátásban élő gyerekek és a korai iskolaelhagyás. Budapest. A tanulmány a QALL Végzettséget mindenkinet! című projekt keretén belül készült. http://oktataskepzes.tka.hu/content/documents/Projektek/2013/QALL/qall_szakellatas_esl_herc [2018. 12. 31.]

Hintz D.-Gerhard K.- Pöppel-Rekus J.: Funktionen der Schule. In: Neues schulpädagogisches Wörterbuch. Weinheim, München 1993, S. 118-123. http://www.uni-potsdam.de/fileadmin/projects/erziehungswissenschaft/documents/studium/Textboerse/rtf-Dateien/hintz_funktionen_rtf.rtf. [2016. 02. 16]

Híves Tamás - Varga Aranka (2013): A gyermekvédelem és iskolázottság területi aspektusai In: Andl, Helga; Molnár-Kovács, Zsófia (szerk.) Iskola a társadalmi térben és időben 2011-2012 : II. kötet. Pécsi Tudományegyetem, "Oktatás és Társadalom" Neveléstudományi Doktori Iskola, Pécs. 74-85.

Homoki Andrea (2011): A pedagógus-továbbképzési rendszer jellemzői a kereslet és a kínálat függvényében – egy dél-alföldi kisváros integrált alapfokú közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok körében végzett empirikus vizsgálat alapján. In: Képzés és Gyakorlat 9. évf. 2011/3-4. sz. [k.hu/02600/02641/00003/pdf/EPA02641_kepzes_es_gyakorlat_2011_03-04_01.pdf](http://02600/02641/00003/pdf/EPA02641_kepzes_es_gyakorlat_2011_03-04_01.pdf), [2018. 07. 24.]

Homoki Andrea (2014a): A gyermekvédelmi szempontú rezilienciakutatást megalapozó nemzetközi és hazai elméletek. In: Rácz Andrea (szerk.): Jó szülő-e az állam? A corporate parenting terminus gyakorlatban való megjelenése. Gyermek- és Ifjúságvédelmi tanulmányok. Rubes Egyesület, Budapest.

Homoki Andrea (2014b): A gyermekvédelmi gondozottak reziliencia vizsgálata a Dél-Alföldi és az Észak-Alföldi Régióban. Doktori értekezés. https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/201731/doktori_dissertacio_2014_Homoki_Andrea_2003_verzio_t.pdf?sequence=7&isAllowed=y [2018. 02. 02.]

Horváth Zsuzsanna (2009): 9. évfolyamos tanulók tanulási problémái a szakképző

- iskolákban. OFI. <http://www.ofi.hu/tudastar/9-evfolyamos-tanulok> [2015. 03. 15.]
- Hunya Márta (2015): A pedagógus-továbbképzések tartalmi megújítása. Konferencia előadás anyaga. http://www.oktatas.hu/kozneveles/projektek/tamop_315_pedkepzes_fejl/projekhirek/megujulo_tamogatasi_lehetosegek. [2016. 03. 21.]
- Imre Anna – Imre Nőra (2015): A kiterjesztett iskolaidő bevezetése – intézményi tapasztalatok tükrében. In: Imre Anna (2015) (szerk.): Eredményesség és társadalmi beágyazottság. OFI, Budapest. http://ofi.hu/sites/default/files/attachments/1506889_eredmenyesseg_es_tarsadalmi_beagyazottsag_beliv.pdf [2019. 01. 09.]
- Józsa Krisztián (2000): Az iskola és a család hatása a tanulási motivációra. In: Iskolakultúra. 2000/8. http://epa.oszk.hu/00000/.../iskolakultura_EPA00011_2000_08_069-082.pdf. [2016. 03. 05.]
- Józsa Krisztián (2002): Az elsajátítási motiváció pedagógiai jelentősége. In: Magyar Pedaógia, 102. évf. 1. szám 79–104.
- Juhász Ferenc-Szőke István-O.Nagy Gábor- Kovalovszky Miklós (szerk.)(1985):Magyar Értelmező Kéziszótár. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Kállai Gabriella (2014): A gyermekvédelmi rendszer és az iskola kapcsolata a korai iskolaelhagyás megelőzéséért. [http://epa.oszk.hu/00000/00011/00185/pdf/EPA00011_iskolakultura_2014_5_055-090.pdf..](http://epa.oszk.hu/00000/00011/00185/pdf/EPA00011_iskolakultura_2014_5_055-090.pdf) [2016. 03. 15.]
- Kátainé Lusztig Ilona (2017): Gyermekvédelem és szabadidő-pedagógia. Doktori értekezés, Pécs
- Kalocsainé Sántha Hajnalka – Varga Aranka (2005): Az iskola mint társadalmi és oktatási idea. Educatio, 1. sz.
- Kende Anna (2004): Együtt vagy külön? A szegregált iskolarendszer és a speciális oktatási szükségek. In: Iskolakultúra, 2004/1. 3-13.
- Kende Ágnes (2018): A roma gyerekek méltányos oktatását segítő programok lehetőségei. In: Socio.hu 2018/1. https://socio.hu/uploads/files/2018_1szalai/27_kende.pdf [2019. 01. 08.]
- Kerényi György (2005) (szerk.): Tanodakönyv. Javaslatok tanodák szervezéséhez. Sulinova, Budapest. http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:oZEoaa-xISoJ:old.wekerle.gov.hu/download.php%3Fdoc_id%3D2107+&cd=4&hl=hu&ct=clnk&gl=hu. [2016. 01. 26.]
- Koczor Margit – Németh Szilvia (2010): Az inkluzív iskola koncepciója: nemzetközi tendenciák. http://www.ofi.hu/sites/default/files/WEBRA/2010/05/6.6.2KMNSZ_inkluziv_isko

la_hattertan.pdf. [2015. 02. 14.]

Kolosi Tamás – Pósch Krisztián(2014): Osztályok és társadalomkép. In: Kolosi Tamás - Tóth István György (2014)(szerk.): Társadalmi riport 2014. TÁRKI, Budapest.

Koós Bálint (2015): A szegénység és depriváció a magyar településállományban az ezredfordulót követően – avagy kísérlet a települési deprivációs index létrehozására. In: Tér és Társadalom. 29. évf., 1. sz. 53-68. epa.oszk.hu/02200/02251/00058/.../EPA02251_tet_2015_1_053-068.pdf...

Kopasz Marianna (2017): A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás integrációjának és az ellátórendszer kétszintűvé történő átalakításának tapasztalatai. Tárki Zrt, Budapest. http://old.tarki.hu/hu/news/2017/kitekint/20170425_csaladsegito.pdf. [2018. 07. 16.]

Kovács Zsuzsanna-Scheiber Dóra-Herczog Mária (szerk.) (2011): Gyermekbántalmazás és elhanyagolás. Módszertani ajánlás tervezet. Országos Gyermekegészségügyi Intézet, Budapest. www.ogyei.hu/upload/files/gyermekb_modszertani_ajanlas.pdf. [2016. 02. 25.]

Krámer Veronika-Szotyori Nagy Viktória (2005): Intézményben élő gyermekek: megelőzés és alternatív gondoskodás. In: Család, Gyermek, Ifjúság, 2005/5. sz.

Lamont, A. (2010): Effects of child abuse and neglect. <https://aifs.gov.au/cfca/publications/risk-and-protective-factors-child-abuse-and-neglect>. [2016. 02. 25.]

Lazar, Alexandru (1980): Motivációs helyzetek. Tanulási eredmények. Tankönyvkiadó, 1980.

Lengyelné Molnár Tünde (2013): Kutatástervezés. Médiainformáció Kiadványok, Eger. <http://mek.oszk.hu/14400/14492/pdf/14492.pdf>. [2017. 10. 27.]

Makai Éva (2000): Szétszakadt és meg nem font hálók. Iskolai gyermekvédelem a '90-es években. OKKER, Budapest.

Mayer József (2006): Az első, a második és az n-edik iskolai esély.Hátrányos helyzetű tanulók iskolai kudarcai és a kompenzáció lehetőségei. In: Új Pedagógiai Szemle, 2006, 56. évf. 12. sz. 37-54. o. <http://epa.oszk.hu/00000/00035/00109/2006-12-31-Mayer-Elso.html>. [2015. 02. 21.]

Mayer József (2009): Az iskolarendszerű felnöttoktatás mint második esély az iskolai végzettség megszerzésére. <http://ofi.hu/tudastar/szakmai-napok-2002/iskolarendszeru>. [2018. 07.24.]

Meleg Csilla (2009): Időorientációk és esélykülönbségek. In: Pusztaí G.-Rébay M. (szerk.): Kié az oktatáskutatás? Csokonai Könyvkiadó, Debrecen.

Meleg Csilla (2015): Nevelésszociológia problémakörök és nézőpontok. In: Varga Aranka (szerk.) (2015): A nevelésszociológia alapjai. PTE-BTK, Pécs. <https://translate.google.hu/translate?hl=hu&sl=de&u=http://www.ganztaegig>

[-lernen.de/sites/default/files/Kinderrechte_und_Kinderschutz_in_der_Ganztagschule.pdf&prev=search](http://lernen.de/sites/default/files/Kinderrechte_und_Kinderschutz_in_der_Ganztagschule.pdf&prev=search)

Mihály Emőke (2006): A deprivált népesség. Szociológiai felmérés egy kolozsvári szegénynegyedben. <http://epa.oszk.hu/00400/00458/00119/2146.html>

Mihály Ottó (1998): Az emberi minőség esélyei. Új Pedagógiai Szemle, 1998. 1. sz. 51–59. p.

<http://epa.oszk.hu/00000/00035/00023/1999-01-ko-Mihaly-Eselyegenloseg.html>. [2015. 02. 06.]

Módszertani Gyermekjóléti Szolgálatok Országos Egyesülete (2006): Kézikönyv a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtók számára a gyermekkel szembeni rossz bánásmóddal kapcsolatos esetek ellátáshoz és kezeléséhez. Budapest. www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/bantalmazas_kezikonyv_080409.pdf. [2016. 02. 25.]

Mollenhauer (2003): Szocializáció és iskolai eredmény. In: Meleg Csilla (szerk.): Iskola és társadalom. Dialóg Campus, Pécs.

Németh András-Pukánszky Béla (1996): Neveléstörténet. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., Budapest. <http://mek.oszk.hu/01800/01893/html/09.htm>, [2015. 10. 31.]

Peer Krisztina (2015): Mi bántja a gyermek lelkét? Tea Kiadó, Budapest.

Rácz Andrea (2009a): Posztadoleszcensek az ontológiai stádiumban megrekedt állami gyermekvédelem rendszerében. http://mek.oszk.hu/07700/07794/07794.htm#_Toc243635595, [2016. 03. 30.]

Rácz Andrea-Hodosán Róza-Korintus Mihályné (2009b): Dokumentumok, szakirodalmak a gyermekvédelmi rendszerben élő fiatal felnőttek továbbtanulásáról és a felsőoktatási részvételéről. In: Esély, 2009/3.

Rácz Andrea (2012): Gyermekvédelmi háttérrel a felsőoktatásba: a YIPPEE nemzetközi kutatás egyesült királyságbeli és magyar tapasztalatai. metszetek.unideb.hu/files/201202_03_RaczAndrea.pdf. [2016. 03. 31]

Rácz Andrea-Szikulai István (2016a): Lakásotthoni és gyermekotthoni ellátás általános modellje. In: Rácz Andrea (2016a) (szerk.): Indikátorok és evaluációs modellek a gyermekvédelmi szakellátásban. Gyermek- és ifjúságvédelmi Tanulmányok. Rubeus Egyesület Budapest. http://rubeus.hu/wp-content/uploads/2015/08/eval_konyv_2016_FINAL_20160723.pdf. [2018. 12. 31.]

Rácz Andrea (2016b): Gyermekvédelem a változás-elmélet tükrében. In: Metszetek 2016/4. http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek%202016_4_10_racz.pdf. [2016. 12. 31]

Rákó Erzsébet (2010): Gyermekvédelmi intézményekben elhelyezett gyerekek életkörülményeinek vizsgálata. Doktori (PhD) értekezés. Debreceni Egyetem.

<https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/98976/ertekezes.pdf>. [2017. 08. 12.]

Rákó Erzsébet (2014): Gyermekvédelmi gondoskodásban élő fiatalok a felsőoktatásban. In: Rácz Andrea (szerk.) (2014): Jó szülő-e az állam? Rubeus Egyesület, Budapest.

Rausch Attila (2013): Gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő gyermekek és fiatalok néhány jellemző iskolai problémája. epa.oszk.hu/00000/.../EPA00011_iskolakultura_2013_11_101-116.pdf. [2016. 02. 29.]

Réthy Endréné (1978): Motiváció a tanítási órán. Tankönyvkiadó, Budapest.

Réthy Endréné (1988): A tanítás-tanulási folyamat motivációs lehetőségeinek elemzése. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Réthy Endréné- Vámos Ágnes (2006): Esélyegyenlőtlenség és méltányos pedagógia. Bölcsész Konzorcium, Budapest. <http://mek.oszk.hu/05400/05467/05467.pdf> [2017. 11. 26.]

Sanders, Debbie - Rowley, Karen: Education of Young People in Public Care, 2000.<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20130401151715/http://www.education.gov.uk/publications/eOrderingDownload/EDGUIDEMIG1120.pdf>. 1-54. o. [2014. 10.03.]

Steinkirchner, Gerda - Andrea Blendinger - Wolfgang Noller (2013): Arbeitshilfe zur Umsetzung des Kinderschutzes in der Schule – Empfehlungen für Lehrkräfte und pädagogische Fachkräfte an der Schule. http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:kx7KVYpjFTEJ:www.jugendamt.nuernberg.de/downloads/kinderschutz_arbeitshilfe_schule.pdf+&cd=1&hl=hu&ct=clnk&gl=hu. [2015. 11. 21.]

Symeou, L. (2007): Cultural capital and family involvement in children's education: tales from two primary schools in Cyprus. British Journal of Sociology of Education, 2007, 28. 473-487.

Szabó Ákosné (2001): A családi szocializáció szükségei. In: Educatio, 2001/2. 312-323.

Szebedy Tas (2009): A pedagóguspálya sajátosságai és a foglalkozási ártalmak. <http://ofi.hu/tudastar/szebedy-tas>. [2016. 03. 20.]

Széll Krisztián (2018): Iskolai léhkör és eredményesség. Belvedere, Szeged. https://www.researchgate.net/publication/329787695_Iskolai_legkor_es_eredmenyesseg/download, [2019. 01. 10.]

Szili Katalin (2013): Az IKT alkalmazása a gyógypedagógiában. http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/az_ikt_alkalmazasa_a_gyogypedagogiaban_V2/index.html. [2017. 11. 26.]

Szokolszky Ágnes – V. Komlósi Annamária (2015): A reziliencia jelenség általános ismérvei és fókusza kerülése különböző tudományterületeken. In: Alkalmazott pszichológia. 2015/1.

Szombathelyi Szilvia (2014): Posztmodern társadalmi kihívások és életstratégiák. In: Rácz Andrea (2004) (szerk.): Jó szülő-e az állam? Gyermek- és ifjúságvédelmi Tanulmányok. Budapest.
http://rubeus.hu/wp-content/uploads/2014/05/CPnemzetkozi_2014_final.pdf. [2018. 12. 31.]

Szombathelyi Szilvia (2016): Bizonyítékalapú policy és gyakorlat kihívásai a gyermekvédelemben. In: Rácz Andrea (2016) (szerk.): Indikátorok és evaluációs modellek a gyermekvédelmi szakellátásban. Gyermek- és ifjúságvédelmi Tanulmányok. Rubeus Egyesület Budapest.
http://rubeus.hu/wp-content/uploads/2015/08/eval_konyv_2016_FINAL_20160723.pdf. [2018. 12. 31.]

Szöllősi Gábor (2017): Az 1997-es gyermekvédelmi reform értelme. In: Lakner Zoltán (szerk.) (2017): Nem csak szív kell, de tudás is. SZOSZAK, Budapest.

Szüdi János (2010): A közoktatás és a gyermekvédelem.
<http://drszudi.hu/2010/06/a-kozoktatas-es-a-gyermekvedelem/>. [2016. 03. 15.]

Taskó Tünde (szerk.) (é. n.): Pszichológia elméleti alapok.
<http://old.ektf.hu/hefoppalyazat/pszielmal/index.html>. [2016. 02. 24.]

12-24. <http://www.ernape.net/ejournal/index.php/IJPE/article/viewFile/161/10>

Varga Aranka (2006a): Gyermekvédelmi gondoskodásban élők az iskolában. Család Gyermek Ifjúság 13-20.

Varga Aranka (2006b): Civil közösség a gyermekvédelemben. In: Bakos, István (szerk.): Találkoztam boldog gyivisekkkel is. Echo Innovációs Műhely, Székesfehérvár. 62-90.

Varga Aranka (2008): A gyermekvédelmi gondoskodásban élők inklúziójának esélyei. In: Új Pedagógiai Szemle, 2008/5. <http://www.ofi.hu/tudastar/varga-aranka>. [2015. 02. 16.]

Varga Aranka (2009): Iskolázottság és gyermekvédelem. Mester és Tanítvány: konzervatív pedagógiai folyóirat. Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar 10-51.

Varga Aranka (2012a): Gyermekvédelem és iskola. PTE BTK Oktatáskutató Központ, Virágmandula Kft, Pécs. Kereszthivatkozás Szöllősi Gábor (1993): Szolgálja törvény a gyermeket. *Népjóléti Minisztérium, Budapest*

Varga Aranka (2012b): „Padtárs vagy kórtárs”. A gyermekvédelem és iskolázottság összefüggései statisztikák tükrében Új Pedagógiai Szemle 268-279.

Varga Aranka (szerk.) (2015a): A neveléssociológia alapjai. PTE-BTK, Pécs.

Varga Aranka (2015b): Az inklúzió szemlélete és gyakorlata. PTE-BTK, Pécs. https://translate.google.hu/translate?hl=hu&sl=de&u=http://www.ganztaegig-lernen.de/sites/default/files/Kinderrechte_und_Kinderschutz_in_der_Ganztagschule.pdf&prev=search

Varga Aranka (2015c): Esélyegyenlőség és inklúzió az iskolában. In: Varga, Aranka (szerk.) A neveléssociológia alapjai. PTE BTK NTI, Pécs. 241-271.

- Varga Aranka (2017): Esélyegyenlőségi dimenziók egy roma szakkollégiumban. Autonómia és Felelősség. 1-4 szám. 31-54.
- Veczkó József (1990): A gyermekvédelem pszichológiai és pedagógiai alapjai. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Veczkó József (2000): A gyermek- és ifjúságvédelem alapjai. A gyermek központú társadalomért. APC-Stúdió, Szeged. 71-80.
- Veressné Gönczi Ibolya (2006): A gyermekvédelem pedagógiája. Debrecen.
- Veressné Gönczi Ibolya (2015): A gyermekvédelem és az iskola. In: Varga Aranka (szerk.) (2015): A nevelésszociológia alapjai. Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi Intézet Romológia és Neveléssociológia Tanszék, Wlislocki Henrik Szakkollégium, Pécs.
- Wichmann, Maren (2011): Kinderrechte und Kinderschutz in der Ganztagschule. www.ganztaegig-lernen.de/.../Kinderrechte_und_Kinder... [2016. 03. 06.]
- Zaoura, Alexandra – Aubrey, Carol: Home-School Relationships in Primary Schools Parents' Perspectives. International Journal about Parents in Education Copyright 2011 by European Research Network about Parents in Education. 2011, Vol. 5, No. 2,

Internetes források

A magyar nyelv értelmező szótára.

<http://mek.oszk.hu/adatbazis/magyar-nyelv-ertelmezo-szotara/kereses.php?kereses=es%C3%A9ly>. [2018. 07. 24.]

Bács-Kiskun megyei gyermekvédelmi szakellátó rendszere.

<http://docplayer.hu/26295732-Bacs-kiskun-megye-gyermekvedelmi-szakellato-rendszere.html> [2017. 11. 01.]

<http://csik.sapientia.ro/data/cvk/Lazar%20Ede%20Kutatasmodszertan%20jegyzet.pdf> 45., old.

https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://szentagota.hu/uj/doc/szent_agota_gyermekvedelmi_szolgaltato_organogram0_0.pdf [2017. 10. 31.]

Ganztagsschulforschung - Studie zur Entwicklung von Ganztagschulen

<http://www.bmbf.de/de/18357.php>. [2015. 03. 07.]

Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye.

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99700031.TV. [2015. 10. 03] [2015. 10. 05.] [2015. 10. 10.] [2015. 10. 11.] [2015. 10. 16.] [2015. 10. 18.] [2015. 10. 25.] [2015. 10. 29.]

Helyzetelemzés és további kutatásra javasolt irányok a korai iskolaelhagyás problémájának hatékony kezelése érdekében. Készült a QALL – Végzettséget mindenkinél! című Európai

Bizottság által támogatott projekt keretében. Budapest, 2013.

www.google.hu/#q=Helyzetelemzés+és+további+kutatásra+javasolt+irányok+a+korai+iskola+elhagyás+problémájának+hatékony+kezelése+érdekében. [2015. 02. 09.]

Idegen Szavak Gyűjteménye. <http://idegen-szavak.hu/t%C3%A1rsadalom>. [2016. 02. 23.]

http://janus.ttk.pte.hu/tamop/kaposvari_anyag/kontra_jozsef/ch02s03.html#id388270

Kinderschutz München. Dr.-Elisabeth-Bamberger-Schule

<https://www.kinderschutz.de/angebote/alphabetisch/schule>. [2015. 11. 30.]

<http://mek.oszk.hu/14400/14492/pdf/14492.pdf>

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1100179.TV. [2014. 07. 15.]

Petróczi Gábor (2012): Gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

<http://www.petrozigabor.hu/cikkek/tanugyigazgatas/gyermek--es-ifjusagvedelmi-feladatok-ellatasa.html>. [2018. 07. 18.] Szociális szakképzés szakmai fogalomtára.

[#D](http://szocialis-gondozo.lapunk.hu/?modul=oldal&tartalom=657020). [2016. 02. 20.]

http://szentagota.hu/hu/bemutatkozunk/intezmenyunk_bemutatkozasa/gyermekotthonaink/325-bacsalmash [2017. 10. 31.]

http://szentagota.hu/hu/bemutatkozunk/intezmenyunk_bemutatkozasa/gyermekotthonaink/319-hajos [2017. 10. 31.]

http://szentagota.hu/hu/bemutatkozunk/intezmenyunk_bemutatkozasa/gyermekotthonaink/318-kecskemet [2017. 10. 31.]

<http://szentagota.hu/hu/kapcsolatok/elerhetosegek> [2017. 10. 31.]

<http://edumap.ofi.hu/hu/?id=1cf96729c1aab5bd80679bc569c176c/2016/table>

http://www.kormany.hu/download/0/83/f0000/Koznevelesi_statisztikai_evkonyv_201_2016.pdf

<https://katesal.hu/s-ferenc-papa-szereti-a-csaladokat/126-a-gyermek-ajandek-a-csalad-a-tarsadalom-szamara>]2018. 02. 03.]

VIII. My conference presentation and publications on the topic

Gyermekvédelmi gondoskodás alá vont tanulók iskolai esélyei PTE 2015 <http://kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/HD-absztraktkotet-pte-btk-ni-pecs-2015-majus-6.pdf>

Gyermekvédelemben élők problémái PTE <http://kompetenspedagogus.hu/sites/default/files/horizontok-es-dialogusok-konferencia-2-programfuzet-2016.pdf>

Gyermekvédelem és iskolázottság PTE 2017

http://nevtudphd.pte.hu/sites/nevtudphd.pte.hu/files/files/hdiii_absztraktkotet_10.25.pdf

A társadalom peremén. Tanító 2013. év 51. évfolyam 5. szám

Cigány gyermek az iskolában – cigány ember a társadalomban. (2012) Bács-Kiskun Megyei Pedagógiai Híradó 2012/10.

Konfliktuskezelési tréning gyerekeknek. Új Katedra 2012/9.

Az iskolás gyermek megismerésének folyamata. Tanító on-line 2015/09.

Gyermekvédelem és iskolázottság – megjelenés alatt PTE – konferencia előadások